

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
соціальної педагогіки та психології
О.В. Пономаренко
«28» 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія образотворчого мистецтва»

підготовки бакалавра
напряму 6.020201 – «Театральне мистецтво»

Укладач Гончаренко Ю., канд. пед. наук, доцент.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри акторської
майстерності
Протокол № 1 від «23» серпня 2016 р.
Завідувач кафедри Г.В. Локарева

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та
психології
Протокол № 1 від «29» 08 2016 р.
Голова науково-методичної ради
факультету А.П. Поплавська

2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2,25	Галузь знань 0202 – «Мистецтво»	За вибором
	Напрямок підготовки 6.020201 – «Театральне мистецтво»	Рік підготовки: 3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (презентація)		Семестр
Загальна кількість годин - 54	Рівень вищої освіти: бакалаврський	6-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –3,2		14 год.
		Практичні
		14год
		Самостійна робота
		13год.
		Вид контролю: залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у розкритті сутності та специфіки образотворчого мистецтва, закономірності його історичного розвитку, розвитку естетичних почуттів студентів та системи їх художніх цінностей.

Завдання:

1. ознайомити студентів з характерними рисами образотворчого мистецтва;
2. розкрити етапи становлення образотворчого мистецтва;
3. познайомити з основними художніми школами;
4. ознайомити з творчістю провідних художників, скульпторів, архітекторів світу;
5. збагачення студентів знанням про історію образотворчого мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- характерні риси образотворчого мистецтва;
- основні періоду розвитку образотворчого мистецтва;
- біографії та творчість видатних художників, скульпторів, архітекторів;
- розвивати естетичні почуття та художній смак.

уміти:

- аналізувати твори живопису, графіки, архітектури, скульптури, дати характеристику та належність до даного стилю;
- оцінювати їх ідейну та художню вартість;
- висловлювати певну самостійну думку про певні репродукції.

Міждисциплінарні зв'язки: курс „Історія образотворчого мистецтва” є підґрунтям для опанування таких дисциплін, як „Історія світового театру”, „Майстерність актора”, „Психологія творчості”. У ході засвоєння курсу надаються первинні знання з теорії образотворчого мистецтва, що формують естетичну свідомість студентів.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Найдавніше мистецтво світу. Мистецтво Західної Європи V – XII ст.

Тема 1. Найдавніше мистецтво Західної Європи. Походження мистецтва.

Тема 2. Егейське мистецтво. Мистецтво Стародавньої Греції.

Тема 3. Мистецтво Стародавнього Риму. Мистецтво Римської імперії.

Тема 4. Мистецтво Західної Європи V – XIV ст. Романське мистецтво XI - XII ст. Готичне мистецтво.

Розділ 2. Мистецтво Західної Європи V – XVII ст.

Тема 5. Мистецтво Візантії.

Тема 6. Мистецтво Східної Європи X – XIII ст. Мистецтво Київської Русі й України X – XIII ст.

Тема 7. Мистецтво Відродження XIV – XVI ст. Творчість С. Боттичелли, Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Джорджоне, Тициана.

Тема 8. Мистецтво Європи XVI – XVII ст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччі, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд

1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Найдавніше мистецтво світу. Мистецтво Західної Європи V – XII ст.						
Тема 1. Найдавніше мистецтво Західної Європи. Походження мистецтва.	4	1	1			1
Тема 2. Егейське мистецтво. Мистецтво Стародавньої Греції.	6	2	2			1
Тема 3. Мистецтво Стародавнього Риму. Мистецтво Римської імперії.	7	2	2			2
Тема 4. Мистецтво Західної Європи V – XIV ст. Романське мистецтво XI- XII ст. Готичне мистецтво.	7	2	2			2
Разом за змістовим модулем 1	24	7	7			6
Розділ 2. Мистецтво Західної Європи V – XVII ст.						
Тема 5. Мистецтво Візантії.	4	1	1			1
Тема 6. Мистецтво Східної Європи X – XIII ст. Мистецтво Київської Русі й України X – XIII ст.	7	2	2			2
Тема 7. Мистецтво Відродження XIV – XVI ст. Творчість С. Боттичелли, Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Джорджоне, Тиціана.	7	2	2			2
Тема 8. Мистецтво Європи XVI – XVII ст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччі, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	7	2	2			2

Разом за змістовим модулем 2	25	7	7			7
Усього годин	49	14	14			13
Усього годин	54	14	14			13

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Найдавніше мистецтво Західної Європи. Походження мистецтва.	1
2	Егейське мистецтво. Мистецтво Стародавньої Греції.	2
3	Мистецтво Стародавнього Риму. Мистецтво Римської імперії.	2
4	Мистецтво Західної Європи V – XIVст. Романське мистецтво XI-XIIст. Готичне мистецтво.	2
5	Мистецтво Візантії.	1
6	Мистецтво Східної Європи X – XIII ст. Мистецтво Київської Русі й України X – XIII ст.	2
7	Мистецтво Відродження XIV – XVI ст. Творчість С. Боттичелли, Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Джорджоне, Тициана.	2
8	Мистецтво Європи XVI – XVIIст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччі, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	2
	Всього	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Найдавніше мистецтво Західної Європи. Походження мистецтва.	1
2	Егейське мистецтво. Мистецтво Стародавньої Греції.	2
3	Мистецтво Стародавнього Риму. Мистецтво Римської імперії.	2
4	Мистецтво Західної Європи V – XIVст. Романське мистецтво XI-XIIст. Готичне мистецтво.	2
5	Мистецтво Візантії.	1
6	Мистецтво Східної Європи X – XIII ст. Мистецтво Київської Русі й України X – XIII ст.	2

7	Мистецтво Відродження XIV –XVI ст. Творчість С. Боттичелли, Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Джорджоне, Тициана.	2
8	Мистецтво Європи XVI – XVIIст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччи, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	2
	Всього	14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Найдавніше мистецтво Західної Європи. Походження мистецтва.	1
2	Егейське мистецтво. Мистецтво Стародавньої Греції.	1
3	Мистецтво Стародавнього Риму. Мистецтво Римської імперії.	2
4	Мистецтво Західної Європи V – XIVст. Романське мистецтво XI-XIIст. Готичне мистецтво.	2
5	Мистецтво Візантії.	1
6	Мистецтво Східної Європи X – XIII ст. Мистецтво Київської Русі й України X – XIII ст.	2
7	Мистецтво Відродження XIV –XVI ст. Творчість С. Боттичелли, Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело, Джорджоне, Тициана.	2
8	Мистецтво Європи XVI – XVIIст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччи, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	2
	Разом	13

- 8. Види контролю і система накопичення балів

Накопичення балів студентами відбувається в період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: **поточного** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу) та **підсумкового** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

2 семестр

Поточне тестування та самостійна робота		Залік	Сума
Атестація 1	Атестація 2	40	100
Розділ 1	Розділ 2		
30	30		

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів за теоретичні знання та практичні вміння, а саме:

- проходження поточного тестування, виконання презентацій з обраних тем згідно з програмою.

Допуск до підсумкового контролю - 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю (екзамен) складає 40 балів, а саме:

- 10 балів – підсумкове самостійне електронне тестування;
- 10 балів – виконання презентацій з обраних тем згідно з програмою.
- 20 балів – усна відповідь (екзамен) на поставлені питання.

2 семестр

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виконання науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 1).</i>	1	10	10
2	Презентація науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 1).</i>	1	10	10
3	Тестування за результатами вивченого матеріалу. <i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 1).</i>	1	10	10
4	Надання характеристики творів живопису, графіки, скульптури у межах тематики курсу. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 2).</i>	1	10	10
5	Презентація одного з творів живопису згідно з програмою. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 2).</i>	1	10	10
6	Тестування за результатами вивченого матеріалу. <i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 2).</i>	1	10	10
7	Екзамен Теоретична складова. Підсумкове самостійне електронне тестування в СЕЗН ЗНУ за результатами вивчення курсу у повному обсязі (Розд. 1-2). <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня екзамену за розкладом).</i>	1	10	10

	Теоретична складова. Усні відповіді на питання екзамену для перевірки якості засвоєння теоретичного матеріалу курсу. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії (розділи 1,2).</i>	1	20	20
	Практична частина. Виконання презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії (розділи 1,2).</i>		10	10
Усього		7		100

Критерії оцінювання виконання науково-дослідних завдань:

9-10 балів:

- свідоме, правильне, глибоке й повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу;
- виклад матеріалу впевнений, логічний, лаконічний, аргументований;
- уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження;
- самостійне, творче застосування знань.

6-8 балів:

- свідоме з незначними помилками та прогалинами засвоєння програмного матеріалу, які студент спроможний виправити після зауважень або за допомогою викладача;
- самостійне репродуктивне застосування знань;
- деякі порушення логіки та послідовності відповіді.

3-5 балів:

- механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу із великими прогалинами;
- порушення логіки та послідовності відповіді, недостатня самостійність мислення.
- репродуктивне застосування знань за вказівками викладача.

0-2 бали:

- відсутність знань, умінь та навичок;
- несвідоме, механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами;
- відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.

Критерії оцінювання презентативних завдань:

9-10 балів:

- виклад матеріалу логічний та послідовний;
- самостійне, творче, ініціативне застосування знань;
- поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання;

– відмінна якість оформлення.

6-8 балів:

- виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний;
- самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача;
- старанність і вправність застосування набутих знань;
- добра якість оформлення.

3-5 балів:

- механічність, фрагментарність викладу матеріалу;
- порушення логіки та послідовності подання інформації;
- недостатня самостійність мислення;
- задовільна якість оформлення.

0-2 бали:

- відсутність виконання всіх завдань;
- неповне висвітлення матеріалу;
- фрагментарність подання інформації;
- незадовільна якість оформлення.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча програма дисципліни
3. Завдання для самостійної роботи студентів.
4. Питання для контролю знань студентів.
5. Рекомендована література: основна і додаткова.

10. Рекомендована література

Основна:

1. Ильина Т.В. История искусств / Т.В. Ильина / учеб. пос. для студ. вузов. М. : Высшая школа, 1983. – 317с.
2. Малая история искусств. Искусство средних веков в Западной и Центральной Европе / Ред. Кантор А.М. – М. : Искусство, 1981. – 382с.
3. Ильина Т.В. Русский XVIII век / Т.В. Ильина, М.Н. Щербакова / Учеб. пособ. для студ. высших учеб. зав. – М. : Дрофа, 2004. – 512с.
4. Зотов А.И. Русское искусство. Исторические очерки / А.И. Зотов, О.И. Сопочинский / Ред. Н. Моргунова. – М., Изд. академии художеств СССР, 1951. – 317с.
5. Жидков Г.В. Русское искусство XVIII века / Г.В. Жидков. – М. : Искусство, 1954. – 143 с.
6. Евангулова О.С. Изобразительное искусство в России первой четверти XVIII века / О.С. Евангулова. – М. : МГУ, 1987. – 296с.
7. Очерки русской культуры XVIII века. / Под ред. Академика Б.А. Рыбакова. Ч. 4. – М. : МГУ, 1990. – 382 с.
8. Алексеева Т.В. Боровиковский / Т.В. Алексеева. – М. : Искусство, 1960. – 41 с.
9. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили / Д.С. Наливайко. – К., Мистецтво, 1980. – 288 с.
10. Забалуева Т.Р. История искусств. Стили в изобразительном и прикладных искусствах, архитектуре, литературе и музыке / Т.Р. Забалуева / Учебн. для вузов. – М. : АСВ, 2003. – 128 с.
11. Архипов Н.И. Бартоломео Карло Растрелли / Н.И. Архипов, А.Г. Раскин. – М.,Л. : Искусство, 1964. – 152 с.

Додаткова:

1. Валицкая А.П. Дмитрий Григорьевич Левицкий / А.П. Валицкая / Альбом-проспект. – Л., Художник РСФСР, 1958. – 23с.
2. Молева Н.И. Левицкий Д.Г. / Н.И. Молева / Жизнь в искусстве. – М., Искусство, 1980. – 278с.
3. Рокотов Федор Степанович и художники его круга. / Ред. Н. Моргунова / М. : академия художеств СССР, 1960. – 182с.
4. Павлицкая А.П. Дмитрий Григорьевич Левицкий / А.П. Павлицкая. – Л., Художник РСФСР, 1985. – 96с.
5. Петров В.Н. Михаил Иванович Козловский / В.Н. Петров. – Л., Художник РСФСР, 1976. – 68с.

6. Петров В.Н. Козловский М.И. / В.Н. Петров / Второе издание. – Л., Художник РСФСР, 1982. – 64с.
7. Леонтьева Г.К. Карл Брюллов / Г.К. Леонтьев. – Л., Художник РСФСР, 1980. – 80с.
8. Михайлова К.В. Орест Адамович Кипренский / К.В. Михайлов. – Л., Художник РСФСР, 1986. – 96с.

11. Інформаційні ресурси

1. Государственная Третьяковская Галерея // [Электронный ресурс]. – Режим доступа:<http://www.tretyakovgallery.ru/>
2. Государственный Эрмитаж // [Электронный ресурс]. – Режим доступа:http://www.hermitagemuseum.org/html_Ru/index.html
3. Музей Лувр // [Электронный ресурс]. – Режим доступа:<http://louvre.historic.ru/>
4. ШЕДЕВРЫ МИРОВОЙ ЖИВОПИСИ. КАРТИНЫ ВЕЛИКИХ ХУДОЖНИКОВ, ШЕДЕВРЫ ИСКУССТВА // [Электронный ресурс]. – Режим доступа:<http://rarities.artrussia.ru/>
5. Шедевры великих мастеров и картины знаменитых художников // [Электронный ресурс]. – Режим доступа:<http://smallbay.narod.ru/grafica.html/>